

Elke donderdag Wat is
lezenswaardig deze week?

Weekbladen

Uit haar dak

Dansen op Kiss van Prince,
een ideaal einde en eten
voor 600 euro.

Van stil en onopvallend paardenmeisje tot de vrouw van 80 miljard euro die kans maakt de eerste vrouwelijke premier van Nederland te worden: met de carrière van minister Edith Schippers gaat het crescendo.

Elsevier schetst een omvangrijk portret van haar. Ze blijkt met Oud en Nieuw elk jaar weer 'helemaal uit haar dak te gaan' als Kiss van Prince wordt opgezet. Wilder dan dat wordt het niet.

Schoolfeesten, de eerste vriendjes, de eerste kennismaking met alcohol, de luven op verjaardagen waar de kamer werd leeggehaald en matrassen op de grond gelegd: aan Edith was het niet besteed.

Vanwege de voorgeschiedenis, de omvang en de soms schokkende details springt een verhaal in De Groene Amsterdammer over de Haagse Syrië-ganger Abu Mohammed er deze week bovenuit. De enige triviale feit is de kop, 'Oh oh Aleppo.' Journalist Jeroen Kustense en antropoloog Martijn de Koning spraken in 2005 in een Haagse moskee voor de eerste keer met Mohammed. Hij werd, naar eigen zeggen, gemarteld in een Pakistaanse gevangenis en vertrok eind 2013 naar Syrië. De Nederlandse samenleving is volgens hem corrupt, en erger: 'Nederland is het epicentrum van ongelof en ongehoorzaamheid aan God, met drugs, homohuwelijk, red light district.'

Bang hoeft echter niemand te zijn, hoewel het wel volgens hem 'heel simpel' is om aan wapens te komen. 'Als wij zo graag een aanslag wilden plegen in Nederland, dan hadden we dat al eerder gedaan.

Maar onze doelen liggen daar niet.' Hij hoopt op het marielaarschap. 'Een kogel in mijn hoofd, ideaal einde voor mij.'

Vrij Nederland presenteert het tweede nummer na de vernieuwing. Zo langzamerhand durven we de conclusie aan dat het blad iets in de richting van

De Groene is opgeschoven. Het nieuwe redactie-advies, 'meer mensen die ons aanspreken', levert deze week onder meer een (strapperig) verhaal op over Naomi Klein, schrijfster van een nieuwe 'Klimaatbijbel', een lang interview met acteur Marwan Kenzari en een stuk over de erfenis van Joep Lange, de aidsdeskundige die om het leven kwam bij de ramp met de MH17.

Ook modeontwerpster Iris van Herpen krijgt aandacht. Het levert vreemde teksten op. Haar haute couture drukt beweging uit. 'De beweging van opspattend water, van rook, van krioelende micro-organismen, van zwaartekracht en magnetisme.'

Elsevier schenkt, als enige, aandacht aan Prinsjesdag. Het moeilijkste komt nog, is de pessimistische kop. De toezetting van een verhaal over RTL is veel vrolijker. De commerciële zender bestaat 25 jaar.

Auteur Gerry van der List is lachend enthousiast. RTL heeft namelijk heel veel goeds gedaan voor de 'gewone Nederlander'. In hoogleraar media Henri Beunders vond hij een medestander: 'RTL heeft de emancipatie van de gewone man bevorderd.'

Ongewoon is het bezoek dat Joël Broekaert bracht aan het restaurant in Lyon van Paul Bocuse, de chef van de vorige eeuw. Broekaert schrijft erover in zijn rubriek in Vrij Nederland. Hij voelde zich vergemest en was het liefst gestopt met eten: 'Maar ik was bij Bocuse en ging een kleine zesonderd euro aflikken, dus ik ging het proeven ook, verdomme.'

Paul Onkenhout

Leven

INTERVIEW MEHMET YUCEL

Als je mensen met psychosociale problemen wilt helpen, kun je hun beter tonen hoe ze zichzelf onder druk laten zetten. Systeemtherapeut Mehmet Yucel bedacht een therapie met felgekleurde houten blokken. 'Ik geloof in de veerkracht van mensen.'

Door Aimée Kiene

Blokjes-geest

Mehmet Yucel (53) stond al eens eerder in de Volkskrant. In 2008 was hij maatschappelijk werker van Karim, een schizofrene Marokkaanse jongen van 26, die worstelde met zijn drank- en wietgebruik en zijn psychoses. Zijn verhaal werd beschreven in een speciale bijlage bij de krant.

Op 12 december 2008 stond het er zo: 'Karims link met de buitenwereld is Mehmet Yucel, die nu ook naast hem zit terwijl hij zijn verhaal doet. Een paar keer per week krijgt Karim bezoek van Mehmet, of hij er nou zin in heeft of niet. Mehmet kijkt hoe het met Karim gaat, controleert of hij zijn medicijnen (om een psychose te voorkomen) wel slikt, en praat met hem over zijn drank- en wietgebruik - want dat kan een psychose veroorzaken of verergeren.'

Yucel, in Turkije geboren, begon in 1986 in Nederland te werken in een chocoldefabriek, maar maakte daarna snel carrière als hulpverlener. Na jaren ervaring met uiteenlopende mensen met allerlei problemen stelde hij een paar dingen vast: in Nederland moeten behoeftige mensen voortdurend in heel abstracte termen over zichzelf praten, terwijl ze dat niet goed kunnen. En: Nederlanders met problemen vestigen hun hoop op hulpverleners en instellingen en

denken er nauwelijks nog aan bij familie of vrienden aan te kloppen. Dat was Yucel anders gewend in Turkije, waar familie in tijden van nood juist heel belangrijk is. Zijn ideeën en jarenlange ervaring in de Nederlandse hulpverleningspraktijk gebruikte Yucel om een nieuwe methode te ontwikkelen, die hij gebruikt bij zijn werk als therapeut. De Yucel-methode, of 'Bouwen aan herstel' zoals hij het noemde, is inmiddels beschreven in een zelf uitgebracht boek. Yucel geeft trainingen aan hulpverleners die de methode in praktijk willen brengen.

De methode draait om houten blokken in alle kleuren, die de situatie van de patiënten in één oogopslag concreet maken. Een houten langwerpige balk (gaaf, met gaten of hele-

maal door midden gebroken) staat voor de situatie van de hulpzoekende. Gekleurde blokken die bovenop die balk drukken, tonen zijn of haar problemen (armoede, ruzie, stress, drugs, ziekte). Gekleurde blokken onder de balk beelden de factoren uit die steun bieden (medicijnen, familie, therapie, hulpverlener, geloof, huishier).

Waarom werkt u met blokken? 'De hulpverlening in Nederland is, zoals ik dat noem, veel te talig. De Maas-trichtse hoogleraar psychiatrie Jim van Os gaf eens een goed voorbeeld. Een therapeut vroeg aan een psychotische patiënt: 'Praten de stemmen in je hoofd in de eerste of tweede persoon tegen je?' Veel te ingewikkeld natuurlijk. Van Os begint zijn sessies liever met: 'Hoe gaat het met je?'

'Zelf merkte ik het al bij de schizofrene Marokkaanse jongens als Karim. Mijn belangrijkste doel was dat zij hun medicijnen bleven slikken. Daar kun je in allerlei abstracte medische termen het nut van proberen te benadrukken, maar dat dringt vaak niet door. Als je de blokken gebruikt, externaliseer je de werkelijkheid. Kort gezegd: als jij je medicijnen niet gebruikt (trekt het blokje 'medicijnen' onder de balk vandaan, waardoor die omvalt), stort je bestaan in. De patiënt begrijpt sneller hoe de situatie in elkaar in zit en wat hij er zelf aan kan doen.'

'In Nederland moeten behoeftige mensen voortdurend in heel abstracte termen praten over zichzelf, terwijl ze dat niet goed kunnen'

Voor wie is de methode bedoeld? 'Voor migranten is het vaak extra moeilijk hun problemen te formuleren. Dat geldt ook voor verstandelijk gehandicapten, dove en mensen met psychiatrische problemen. Maar eigenlijk is het voor iedereen prettig via de blokken te praten over wat er niet goed gaat in het leven. Ik voerde gesprekken met een hooggeleide moeder die te veel dronk. Als ik bij haar kwam, hadden we het eerst over de cake die ze had gebakken, over haar nieuwe tuinmeubelen, de kinderen... We waren zo een half uur verder. Bij de eerste blok sessie koos ze een groot felroze gekleurd blok om haar alcoholprobleem mee aan te duiden. Dat zet ik nu gewoon gelijk op tafel. Ze kan er niet omheen. Maar

'Het is belangrijk als hulpverlener te benadrukken dat je maar tijdelijk bij iemand bent. Met de blokkenmethode kun je dat goed laten zien'

© yucelmethode.nl

'De hulpverlening in Nederland is veel te talig. Een therapeut vroeg een psychotische patiënt: 'Praten de stemmen in je hoofd in de eerste of tweede persoon tegen je?' Voor velen is dat natuurlijk veel te ingewikkeld.'

Mehmet Yucel haalt een voorbeeld aan van psychiater Jim van Os over het complexe taalgebruik in veel therapieën.

MENSEN HOUD HET SIMPEL

Jos Dröes is een (gepen- sioneerd) psychiater die Mehmet Yucel hielp bij het op papier zetten van zijn zelf ontwikkelde methode. Dröes is medeoprichter van de Stichting Rehabilitatie, een organisatie die zich bezighoudt met de revalidatie van mensen met psychiatrische aandoeningen als psychoses. Wat zag hij in het idee van Yucel?

'Een grote pre van de Yucelmethode is dat het simpel is. Mehmet kwam zijn idee uitleggen en binnen tien minuten begreep ik hoe het in elkaar stak. Dat is bij de meeste bestaande hulpverlening bepaald niet het geval. In de psychosociale hulpverlening, waar deze methode voor is bedoeld, hebben mensen vaak een openstelling van problemen. Een hulpverlener zou bij zo iemand, in vakjargon, 'levensgebieden gaan navragen', dus vragen stellen over wonen, werk, opleiding, sociale contacten. Maar dat is ook maar een concept uit de hulpverlening. De patiënt moet daarbij gaan vertellen op basis van een ordening die hij niet zelf heeft bedacht. In de blokkenmethode kan de patiënt alles benoemen wat hij wil en er een blok voor uitkiezen. Door het probleem zo zelf op tafel te zetten, nemen ze er een beetje afstand van, maar tegelijkertijd wordt het heel concreet. Ik denk dat de methode op veel plekken kan worden gebruikt. In de systeemtherapie en de transculturele therapie is behoefte aan een manier van werken die niet zo verbaal is, maar juist beeldend en spelelementen bevat. Volgens de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) moet de gemeente zogenoemde keukentafelgesprekken gaan voeren met zorgbehoevende burgers. Bij gezinnen met veel problemen tegelijk zou deze methode een goede opstap kunnen vormen voor zo'n gesprek. Of de Yucelmethode een standaardmethode wordt, kan ik niet voorspellen. Dan moet er in elk geval onderzoek worden verricht naar de effectiviteit ervan. Daar gaan we dit najaar mee beginnen. Ik juich dat toe. Ik vind het mooi dat iemand uit een andere cultuur een bijdrage levert aan de ontwikkeling van de hulpverlening in Nederland.'

Ik kan ook meteen de vraag stellen: 'Hoe zorg je ervoor dat het blokje klein wordt en minder op je drukt? Wat heb je daar voor nodig?'

Hoe helpt deze methode de problemen op te lossen?

'Ik geloof erg in de veerkracht van mensen. Zelfs als je je kind hebt verloren, het ergste water kan gebeuren, wil een mens verder. Mensen weten en kunnen ook veel meer dan ze zelf denken. Als je je probleem duidelijk voor ogen hebt, kun je op zoek gaan naar mensen die jou kunnen helpen. Dat zou veel vaker door vrienden en familie kunnen gebeuren dan door hulpverleners. Ik ken een Marokkaanse vrouw die vier kinderen met psychiatrische problemen heeft. Zij weet meer dan welke psychiater dan ook. De burens roepen haar deskundigheid in als iemand in de war is. Ik ben overtuigd dat zo'n vrouw in de buurt belangrijker is dan een half uur per maand praten bij de psychiater.

'Hulpverleners hebben vaak de neiging alle problemen zelf op te willen lossen. Dat kan niet. Het is belangrijk als hulpverlener te benadrukken dat je maar tijdelijk bij iemand bent. Met de blokkenmethode kun je dat heel goed laten zien: het blokje hulpverlener zou onder de balk vandaan moeten kunnen worden gehaald zonder dat het hele zaakje instort.'

Meer info: yucelmethode.nl

ABBEY HOES
UWE OCHSENKNECHT
GIJS BLOM

NENA

EEN FILM VAN BASKIA DIESING
GESCHREVEN IN SAMENWERKING
MET ESTHER GERRITSEN

NU IN DE BIOSCOOP